

Lietuvių tautos mažojo selmo, įvykusio 1988-ųjų
 liepos 12-ąją Lietuvos sostinės Vilniaus Gedimino
 aikštėje,

R E Z O L U C I J A

Laisvė nėra kurios nors tautos dovanojama kitai. Laivė vi-
 sada yra iškovojama didelių aukų kaina.

Mūsų tauta 1917-aisiais metais garsiai visam pasauliui pa-
 reiškė savo ryžtą būti laisva ir nepriklausoma. Šią idėją tauta
 realizavo po ilgų kruvinių kovų su didžiaisiais savo kaimynais.
 1919-ųjų rugsėjo 11-ąją Tarybų Rusija pripažino Lietuvą de fac-
 to. 1920-ųjų liepos 12-ąją Maskvos taikos sutartimi Lietuva bu-
 vo pripažinta ir de jure. Šios sutarties pirmąjį straipsnį
 suformulavo asmeniškai pats Leninas: "Remdamasi Rusijos Federa-
 cinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtąja visų tautų
 teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atsiskiriant nuo
 valstybių, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodairos pripa-
 žįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su
 visomis iš tokio pripažinimo einančiomis juridinėmis sekmėmis
 ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvere-
 niteto teisių, kurių yra turėjusi lietuvių tautos ir jo teri-
 torijos atžvilgiu".

Kad Lietuva buvo tuomet Rusijai priklausiusi, lietuvių tau-
 tai ir jos teritorijai neuždėda jokių pareigų Rusijos link."

Praėjus vos dviem dienom po šios sutarties pasirašymo, Ru-
 sijos TSR Komisarų tautybių reikalams Stalino pasiūsta kariuo-
 menė (keletui divizijų pats asmeniškai vadovavo) užėmė Lietu-
 vos sostinę Vilnių ir čia paskelbė mobilizaciją, aiškiai pa-
 žeidžiančią Hagos Konvenciją ir pačios Maskvos taikos sutar-
 ties raidę ir dvasią. Tik Stalino ir Tuchačevskio kariuomenės
 pralaimėjimas prie Varšuvos išgelbėjo Lietuvos nepriklausomybę.

Stalinas niekad neatsisakė savo grobuoniškų tikslų Lietuvos
 teritorinio vientisumo ir valstybinio suvereniteto atžvilgiu.

1939-ųjų rugsėjo 28-ąją Stalinas gavo savo sėbro Hitlerio
 diplomatinę sankciją pasiglemžti Lietuvą. Kitų metų birželio
 15-ąją 300 tūkst. Stalino kariuomenė užgrobė neutralia pasiskel-
 busią Lietuvą. Po metų mūsų tautą "išvadavo" Hitleris. 1944-
 aisiais Lietuva vėl tapo Stalino nuosavybe. Dalį (26 454 km²)
 Lietuvai Maskvos sutartimi pripažintos etnografinės žemės Sta-
 linas 1944-aisiais metais priskyte Baltarusijos administraci-
 jai ir Lenkijos valstybei.

Teritorijoje tarp Nemuno ir Prieglaūsus upių nuo amžių gyveno lietuviai. Šią teritoriją (vadinamą Mažąja Lietuva) 13 amž. aneksavo vokiškasis Te tonų ordinas. 1945-ųjų metų Potsdamo Konferencijos nutarimu Mažoji Lietuva (15.100 km²) buvo atiduota TSRS administruoti. Užuoat priskyrus ją prie Lietuvos, Stalinas kolonizavo ją šavais.

Naujo politinio mastymo dėka atsirado Europos kaip bendrų namų kūrimo idėja. Ir lietuvių tautai, vėl siekiančiai suverenitetą, ji teikia vilčių būti lygiateise tarp laisvų Europos tautų. Bendri Europos namai gali suklestėti tik esant juose laisvoms, lygiateisėms tautoms, gyvenančioms aukščiausiais moralės ir dorovės principais.

Mes, šio susirinkimo dalyviai, kreipiamės į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, prašydami oficialiai pripažinti 1939-ųjų rugsėjo 28-osios sandėrį tarp Stalino ir Hitlerio agresijos aktu taikios tautos atžvilgiu, iš to pripažinimo išeinančiomis teisinėmis pasekmėmis.

Priimta susirinkime Vilniuje 1988--ųjų liepos 12-ąją

Gedimino aikštė milicijos ir VRM kariuomenės buvo apsupta keliais žiedais ir žmonių nepraleido. Prie Katedros maždaug 1000-čiui žmonių pa vyko prasiveržti. O dešimtys tūkstančių stovėjo už ne pralaužiamo pareigūnų žiedo: Lenino prospektas ir aplinkinės gatvės buvo užtvindytos žmonių. *It was a real human tide*

Prie Katedros matėsi daug trispalvių vėliavų, "Vyčių", Gorbačiovo, ir Lenino portretai. Kadangi 68-ųjų metinių mitingo rengėjai - Blaivystės Sąjūdžio nariai J.Kančys, G.Jokubčionis, V.Šiuparis -, o taip pat A.Terleckas buvo sulaikyti (Vilniaus Prokura tū roje buvo išlaikyti nuo 17⁰⁰ iki 22⁰⁰ val.), mitingą pravedė V.Bogušis. Jis perskaitė Rezoliuciją, pranešė apie sulaikytuosius. Kalbėjo P.Cidzikas, Maskvos Demokratinės Sąjungos (opozicinė partija) atstovas J.Skupko. Jis pripažino, kad Lietuva okupuota, kaip ir visas Pabaltijys. Kad totalitarinę vienpartinę sistemą reikia pakeisti daugiapartine. Pabrėžė, kad lietuvių tautos siekiai jam suprantami; kad reikia išvesti okupacinę kariuomenę iš Lietuvos. Minia pradėjo skanduoti: "Družba! Družba! Družba!"

Mitingo metu buvo skanduojama: "Laisvės!"; "Šalin stalinizma!", "Gorbačiove!", "Lenin!"

ma!", "Gorbačiovas!", "Leninas!", "Neprāklausomybės!", "Gēda!" ir t.t. Mitingas tęsėsi apie valandą. Buvo sugiedotas Himnas ir "Marija, Marija". Tūks tartinė minia pasuko link Lenino paminklo, norėdama padėti gėles, bet milicija, keliomis eilėmis apsupusi paminklą, neleido. Žmonės juokavo, kad per miliciją Lenino nematyt. Milicija įsakė išsiskirti. Tada keletas šimtų žmonių susėdo ant šaligatvio.

Kita dalis nuo Ge dimino aikštės patraukė link "Lietuvos" viešbučio. Ten sugiedojo Himną, skandavo "Laisvės! Laisvės!" Apie sulaikymus ir suėmimus daugiau žinių nėra.

L L L informacija